

PREZES

REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 14 sierpnia 2013 r.

Znak: WK-6102/11/4/13

Pan
Manfred Abrahamczyk
Burmistrz Miasta
Krzanowice

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 3 czerwca do 14 czerwca 2013 r. kontrolę doraźną gospodarki finansowej Miasta Krzanowice za okres od 1 stycznia 2009 r. do 14 czerwca 2013 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 18 czerwca 2013 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w kontrolowanej jednostce.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113).

W zakresie długu publicznego:

- Łączna kwota długu Miasta Krzanowice na dzień 31 grudnia 2012 r. wynosiła 73,64% wykonanych dochodów ogółem tej jednostki w 2012 r., czym naruszono art. 170 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), mając na uwadze art. 121 ust. 7 w związku z art. 85 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241 z późn. zm.). Zgodnie z przywołanymi przepisami łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec roku budżetowego nie może przekroczyć 60% wykonanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym.
- W Zarządzeniu Nr III/315/23/13 Burmistrza Krzanowic z dnia 25 marca 2013 r. w sprawie przedstawienia sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Gminy Krzanowice za 2012 r. oraz informacji o stanie mienia Gminy Krzanowice za 2012 r., Burmistrz Miasta wskazał, że zadłużenie Miasta Krzanowice na koniec 2012 r. po uwzględnieniu wyłączeń, o których mowa w art. 170 ust. 3 ww. ustawy wynosiło 9.047.600,07 zł, tj. 54,73% wykonanych dochodów (16.530.013,99 zł). Uchwałą Nr 4100/V/62/2013 z dnia 22 kwietnia 2013 r. V Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach wydał negatywną opinię o przedłożonym przez Burmistrza Krzanowic sprawozdaniu

z wykonania budżetu za 2012 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego, z uwagi na niespełnienie wymogu wynikającego z art. 170 ust. 1 powyższej ustawy.

Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji na koniec IV kwartału 2012 r. oraz z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej kont organu 134 – „Kredyty bankowe” i 260 – „Zobowiązania finansowe”, stan zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek na dzień 31.12.2012 r. wynosił 12.172.804,27 zł. Wobec powyższego Miasto Krzanowice wyłączyło z długu kwotę 3.125.204,20 zł z tytułu kredytów i pożyczek. Wyłączenia dotyczyły zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek zaciągniętych w latach 2009 - 2012 w związku z realizacją zadań finansowanych z udziałem środków unijnych, w wyniku których złożono wnioski o płatności końcowe, a kwoty w nich ujęte wpłynęły w 2012 r. na konto Urzędu Miejskiego w Krzanowicach.

Zadania finansowane z udziałem środków unijnych dotyczyły:

a) poprawy stanu środowiska na terenie rzeki Odry – budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Bojanów Gmina Krzanowice; na realizację zadania zaciągnięto:

* pożyczkę w wysokości 1.472.219,38 zł na podstawie umowy pożyczki nr 339/209/34/OW/ot/P z dnia 10 grudnia 2009 r. z WFOŚiGW w Katowicach,

* kredyt w wysokości 1.353.222,46 zł na podstawie umowy kredytu nr 7/JST/33/10 z dnia 20 września 2010 r. z Bankiem Spółdzielczym w Raciborzu,

* kredyt w kwocie 270.775,51 zł na podstawie umowy kredytu nr 4/JST/33/10 z dnia 25 sierpnia 2010 r. z Bankiem Spółdzielczym w Raciborzu.

Wniosek o płatność końcową złożono w dniu 16 maja 2012 r., natomiast w dniu 12 czerwca 2012 r. wpłynęła na rachunek Miasta płatność końcowa. Kwota wyłączeń dotycząca przedmiotowego zadania, na podstawie art. 170 ww. ustawy, na dzień 31.12.2012 r. wynosiła 2.369.605,20 zł.

b) modernizacji Turystycznej Bazy Noclegowej w budynku wielofunkcyjnym w Krzanowicach; na realizację zadania zaciągnięto kredyt w wysokości 345.661,22 zł na podstawie umowy kredytu nr 6/JST/33/10 z dnia 30 sierpnia 2010 r. z Bankiem Spółdzielczym w Raciborzu.

Wniosek o płatność końcową złożono w dniu 15 października 2010 r. natomiast w dniu 22 lutego 2011 r. na rachunek Miasta wpłynęła płatność końcowa. Kwota wyłączeń dotycząca przedmiotowego zadania, na podstawie art. 170 ww. ustawy, na dzień 31.12.2012 r. wynosiła 108.800,00 zł.

c) budowy chodnika znajdującego się przy ul. Bończyka w Borucinie; na realizację zadania zaciągnięto kredyt w wysokości 226.333,39 zł na podstawie umowy nr 4/JST/33/11 z dnia 16 grudnia 2011 r. z Bankiem Spółdzielczym w Raciborzu.

Wniosek o płatność końcową złożono w dniu 21 lutego 2012 r., natomiast w dniu 30 kwietnia 2012 r. wpłynęła na rachunek Miasta płatność końcowa. Kwota wyłączeń dotycząca przedmiotowego zadania, na podstawie art. 170 ww. ustawy, na dzień 31.12.2012 r. wynosiła 81.000,00 zł.

d) modernizacji ścieżki rowerowej w Wojnowicach na odcinku od drogi DW 916 do pałacu; na realizację zadania zaciągnięto kredyt w wysokości 558.138,97 zł na podstawie umowy kredytu nr 3/JST/33/11 z dnia 16 grudnia 2011 r. z Bankiem Spółdzielczym w Raciborzu.

Wniosek o płatność końcową złożono w dniu 21 lutego 2012 r., natomiast w dniu 30 kwietnia 2012 r. wpłynęła na rachunek Miasta płatność końcowa. Kwota wyłączeń dotycząca przedmiotowego zadania, na podstawie art. 170 ww. ustawy, na dzień 31.12.2012 r. wynosiła 207.000,00 zł.

e) modernizacji budynku wielofunkcyjnego w Bojanowie; na realizację zadania zaciągnięto kredyt w wysokości 358.799,00 zł na podstawie umowy kredytu nr 2/JST/33/12 z dnia 17 lipca 2012 r. z Bankiem Spółdzielczym w Raciborzu.

Wniosek o płatność końcową złożono w dniu 3 września 2012 r., natomiast w dniu 24 października 2012 r. na rachunek Miasta wpłynęła płatność końcowa. Kwota wyłączeń dotycząca przedmiotowego zadania, na podstawie art. 170 ww. ustawy, na dzień 31.12.2012 r. wynosiła 258.799,00 zł.

W myśl art. 170 ust. 3 i ust. 4 ww. ustawy, ograniczeń, o których mowa w ust. 1 i 2, nie stosuje się do emitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek zaciąganych w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 3. Przepisu ust. 3 nie stosuje się po zakończeniu programu, projektu lub zadania realizowanego ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 3, oraz otrzymaniu refundacji dokonanych wydatków.

Wobec powyższego wpływ płatności końcowych było okolicznością uzasadniająca, iż ww. zadania w świetle art. 170 ust. 3 ww. ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych zostały zakończone i nie mogą podlegać wyłączeniu z kwoty długu w oparciu o art. 170 ust. 3 wymienionej ustawy.

Ponadto stwierdzono, że Miasto Krzanowice, w związku z realizacją w latach 2009 - 2012 programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) oraz w art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), założyło na lata 2013 - 2022 z powyższego tytułu wyłączenia z ograniczeń długu określonych w art. 170 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych, zgodnie ze zmianą do Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2013 - 2022 wprowadzoną Uchwałą Nr XXIII.185.2013 Rady Miejskiej w Krzanowicach z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie zmiany w Uchwale Nr XXII.176.2013 Rady Miejskiej w Krzanowicach z dnia 26 marca 2013 r. w sprawie dalszych zmian w Uchwale Nr XX/156/2012 Rady Miejskiej w Krzanowicach z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej na lata 2013 - 2022.

Zadania, o których mowa powyżej zostały na dzień 31 grudnia 2012 r. ukończone i rozliczone, co wynikało ze złożonych wniosków o płatność końcową za ww. projekty związane z realizacją tych zadań.

W myśl art. 226 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna. Aby natomiast spełniać ustawowy wymóg realności Wieloletnia Prognoza Finansowa powinna być weryfikowalna i przygotowana w oparciu o prawidłowe założenia metodologiczne, bez zaniżania lub zawyżania prognozowanych wartości.

Natomiast zgodnie z powołaną wyżej zmianą do Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasto Krzanowice nadal stosuje wyłączenia odpowiednio:

w roku 2013 w wysokości 2.390.057,20 zł,

w roku 2014 w wysokości 2.013.709,20 zł,

w roku 2015 w wysokości 1.673.228,00 zł,

w roku 2016 w wysokości 1.332.760,00 zł,

w roku 2017 w wysokości 992.292,00 zł,

w roku 2018 w wysokości 638.224,00 zł,

w roku 2019 w wysokości 233.756,00 zł.

Odpowiedzialność za całość gospodarki finansowej Miasta Krzanowice ponosi p. Manfred Abrahamczyk – Burmistrz Krzanowic, stosownie do art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Zgodnie z zakresem czynności do obowiązków p. Sylwii Mosyrsz – Skarbnika Krzanowic należało m.in. prowadzenie aktywnej polityki finansowej Miasta Krzanowice ustalonej przez organ wykonawczy Gminy.

Zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r. poz. 594) do zadań p. Manfreda Abrahamczyka – Burmistrza Krzanowic należało w szczególności przygotowywanie projektów uchwał rady gminy.

Wniosek nr 1

Zapewnić przestrzeganie wskaźnika długu na poziomie wymaganym art. 170 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), mając na uwadze art. 121 ust. 7 w związku z art. 85 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241 z późn. zm.) oraz prawidłowo ustalać kwotę wyłączeń o których mowa w art. 170 ust. 3 ww. ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych.

Wniosek nr 2

Zapewnić wymóg realności Wieloletniej Prognozy Finansowej, poprzez rzetelne (obiektywne) prognozowanie przyjętych w niej wartości, w szczególności w zakresie wyłączeń z ograniczeń długu, mając na uwadze art. 226 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) w związku z art. 170 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.).

- *Nieprawidłowo zaangażowano w roku 2012 środki otrzymane na poczet dochodów roku następnego (subwencji na rok 2013) na wydatki realizowane w roku poprzednim, tj. 2012. Powyższym naruszono art. 211 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) w związku z art. 3 ust. 1, art. 7 ust. 1 pkt 4 oraz ust. 3 oraz art. 34 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.). W trakcie kontroli ustalono, że stan środków pieniężnych na rachunku budżetu na dzień 31 grudnia 2012 r. w kwocie 226.248,39 zł, powiększony o należności w łącznej kwocie 50.105,42 zł (z tytułu m.in. rozliczenia udziałów urzędów skarbowych, udziałów w podatkach dochodowych od osób fizycznych za 2012 rok przekazanych w roku 2013 oraz pozostałych należności), a następnie pomniejszony o otrzymaną subwencję w grudniu 2012 r. na styczeń 2013 r. w kwocie 324.417,00 zł oraz zwrot dotacji z projektu systemowego POKL w kwocie 14.122,36 zł stanowił wartość ujemną w kwocie (-) 62.185,55 zł.*

Przyczyną zaangażowania środków pochodzących z subwencji na rok 2013 w budżecie roku 2012 była trudna sytuacja finansowa Miasta Krzanowice.

Ponadto ustalono, że operacje gospodarcze dotyczące zaangażowania środków finansowych z subwencji oświatowej, nie zostały zobrazowane w księgach rachunkowych na koncie 909 – „Rozliczenia międzyokresowe”. Na dzień 31 grudnia 2012 r. na rachunku bankowym budżetu Miasta pozostała jedynie kwota 226.248,39 zł, pomimo iż w dniu

21 grudnia 2012 r. wpłynęła subwencja oświatowa dotycząca 2013 r. w kwocie 324.417,00 zł. Wobec powyższego, pomimo iż kwota subwencji oświatowej, która stanowiła dochód 2013 r. została w części wydatkowana odpowiednio w 2012 r., nie dokonano w księgach rachunkowych stosownych księgowoń, które odzwierciedliłyby rzeczywiste operacje gospodarcze i faktyczny stan zobowiązań budżetu.

Zgodnie z opisem konta 909 ujętym w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.) oraz załączniku nr 1 do Zarządzenia nr III/172/22/12 Burmistrza Krzanowic z dnia 9 marca 2012 r. w sprawie ustalenia zakładowego planu kont dla Gminy Krzanowice, konto 909 – „Rozliczenia międzyokresowe” służy do ewidencji rozliczeń międzyokresowych. Na stronie Wn konta 909 ujmuje się w szczególności koszty finansowe stanowiące wydatki przyszłych okresów (np. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek w korespondencji z kontami 134 lub 260), a na stronie Ma - przychody finansowe stanowiące dochody przyszłych okresów (np.: subwencje i dotacje przekazane w grudniu dotyczące następnego roku budżetowego). Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 909 powinna umożliwiać ustalenie stanu rozliczeń międzyokresowych według ich tytułów. Konto 909 może wykazywać saldo Wn i saldo Ma.

Zadania w zakresie prowadzenia księgowości budżetu gminy należały do Zastępcy Skarbnika Krzanowic pełniącego stanowisko ds. księgowości budżetowej, pozabudżetowej oraz Specjalisty ds. księgowości budżetowej. Nadzór nad pracownikami sprawowała p. Sylwia Mosyrsz – Skarbnik Krzanowic.

Osobą odpowiedzialną za wykonywanie dyspozycji środkami pieniężnymi była p. Sylwia Mosyrsz – Skarbnik Krzanowic, natomiast osobą odpowiedzialną za całość gospodarki finansowej Miasta Krzanowice był p. Manfred Abrahamczyk – Burmistrz Krzanowic.

Wniosek nr 3

Zaprzestać finansowania budżetu danego roku dochodami roku następnego, stosownie do art. 211 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) w związku z art. 3 ust. 1, art. 7 ust. 1 pkt 4 i ust. 3 oraz art. 34 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- W jednostkowym rocznym sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji za IV kwartały 2012 r. w wierszu E2.2. – pożyczki i kredyty długoterminowe wykazano m.in. zobowiązanie w wysokości 358.799,00 zł z tytułu kredytu zaciągniętego na podstawie umowy nr 2/JST/33/12 z dnia 17 lipca 2012 r. na okres od 17 lipca 2012 r. do 16 lipca 2013 r. Powyższym naruszono § 4 ust. 1 pkt 1 oraz § 3 pkt 7 załącznika nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonymi przepisami,

sprawozdanie jednostkowe Rb-Z sporządza się na podstawie ksiąg rachunkowych lub ewidencji księgowej danej jednostki oraz innych dokumentów dotyczących tej jednostki. W wierszu E2.2. długoterminowe ujmuje się wartość długoterminowych zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek, tj. o pierwotnym terminie spłaty dłuższym niż rok.

Ponadto, w bilansie z wykonania budżetu Miasta Krzanowice za 2012 r. zobowiązania z ww. tytułu wykazano również jako długoterminowe. Naruszono tym art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) oraz § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.). Zgodnie z definicją zawartą w przytoczonym wyżej przepisie ustawy o rachunkowości, przez zobowiązania krótkoterminowe rozumie się ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub część tych pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Sprawozdanie Rb-Z oraz bilans z wykonania budżetu za 2012 r. podpisali: p. Alfred Abrahamczyk – Burmistrz Krzanowic oraz p. Sylwia Mosyrsz – Skarbnik Krzanowic.

- *W latach 2011 - 2013 (do dnia kontroli) zaniechano wykazania w kwartalnych jednostkowych sprawozdaniach Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji oraz Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego zobowiązań z tytułu kredytów krótkoterminowych zaciągniętych w latach 2011-2013 w rachunku budżetu Miasta Krzanowice.*

Powyższym naruszono § 4 ust. 1 pkt 1 i § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247), § 3 pkt 6 instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 9 do ww. rozporządzenia oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103) oraz § 10 pkt 6 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, zawartej w załączniku nr 39 do ww. rozporządzenia. Zgodnie z przytoczonymi przepisami, sprawozdanie jednostkowe Rb-Z sporządza się na podstawie ksiąg rachunkowych lub ewidencji księgowej danej jednostki oraz innych dokumentów dotyczących tej jednostki. W części A w zestawieniu Zobowiązania według tytułów dłużnych sprawozdania Rb-Z wykazuje się w wierszu E2.1. krótkoterminowe - wartość krótkoterminowych zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek, tj. o pierwotnym terminie spłaty nie dłuższym niż rok lub podlegające spłacie na żądanie. Kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Natomiast w sprawozdaniu o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego, dane po stronie wykonania dotyczące przychodów z tytułu kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych obligacji – zawierają łączne kwoty zobowiązań dla poszczególnych tytułów i powinny być zgodne z danymi wynikającymi z urzędzeń księgowych za dany okres sprawozdawczy.

Nieprawidłowość dotyczyła:

w 2011 r.

- *w sprawozdaniu Rb-Z za I kwartał 2011 r. nie wykazano zobowiązań krótkoterminowych z tytułu kredytów i pożyczek, pomimo iż na dzień 31 marca 2011 r. saldo Ma konta 133 – „Rachunek budżetu” wynosiło 257.305,43 zł,*

- w sprawozdaniu Rb-Z za II kwartały 2011 r. nie wykazano zobowiązań krótkoterminowych z tytułu kredytów i pożyczek, pomimo iż na dzień 30 czerwca 2011 r. saldo Ma konta 133 – „Rachunek budżetu” wynosiło 692.279,34 zł,
 - w sprawozdaniu Rb-Z za III kwartał 2011 r. nie wykazano zobowiązań krótkoterminowych z tytułu kredytów i pożyczek, pomimo iż na dzień 30 września 2011 r. saldo Ma konta 133 – „Rachunek budżetu” wynosiło 91.330,67 zł,
 - w sprawozdaniu Rb-NDS za okres od początku roku do 31 marca 2011 r. nie wykazano przychodów z tytułu kredytów i pożyczek, pomimo iż na dzień 31 marca 2011 r. Miasto korzystało z kredytu w rachunku bieżącym w wysokości 257.305,43 zł, co wynikało z ewidencji księgowej salda Ma konta 133, zgodnie z ewidencją księgową do konta 134 – „Kredyty bankowe” i 260 – „Zobowiązania finansowe” Miasto w tym okresie nie zaciągało kredytów i pożyczek.
 - w sprawozdaniu Rb-NDS za okres od początku roku do 30 czerwca 2011 r. nie wykazano przychodów z tytułu kredytów i pożyczek, pomimo iż na dzień 30 czerwca 2011 r. Miasto korzystało z kredytu w rachunku bieżącym w wysokości 692.279,34 zł, co wynikało z ewidencji księgowej salda Ma konta 133, zgodnie z ewidencją księgową do konta 134 – „Kredyty bankowe” i 260 – „Zobowiązania finansowe” Miasto w tym okresie nie zaciągało kredytów i pożyczek.
 - w sprawozdaniu Rb-NDS za okres od początku roku do 30 września 2011 r. wykazano przychody z tytułu kredytów i pożyczek w wysokości 252.162,48 zł, pomimo iż na dzień 30 września 2011 r. Miasto korzystało z kredytu w rachunku bieżącym w wysokości 91.330,67 zł (saldo Ma konta 133), oraz posiadało przychody z tytułu zaciągniętych kredytu na koncie 134 – „Kredyty bankowe” w wysokości 252.162,48 zł. Wobec powyższego łączne przychody na dzień 30 września 2011 r. wynosiły 343.493,15 zł.
- w 2012 r.
- w sprawozdaniu Rb-Z za I kwartał 2012 r. nie wykazano zobowiązań krótkoterminowych z tytułu kredytów i pożyczek, pomimo iż na dzień 31 marca 2012 r. saldo Ma konta 133 „Rachunek budżetu” wynosiło 377.303,01 zł,
 - w sprawozdaniu Rb-Z za II kwartały 2012 r. nie wykazano zobowiązań krótkoterminowych z tytułu kredytów i pożyczek, pomimo iż na dzień 30 czerwca 2012 r. saldo Ma konta 133 – „Rachunek budżetu” wynosiło 745.592,25 zł,
 - w sprawozdaniu Rb-Z za III kwartał 2012 r. nie wykazano zobowiązań krótkoterminowych z tytułu kredytów i pożyczek, pomimo iż na dzień 30 września 2012 r. saldo Ma konta 133 – „Rachunek budżetu” wynosiło 993.575,91 zł,
 - w sprawozdaniu Rb-NDS za okres od początku roku do 31 marca 2012 r. nie wykazano przychodów z tytułu kredytów i pożyczek, pomimo iż na dzień 31 marca 2012 r. Miasto korzystało z kredytu w rachunku bieżącym w wysokości 377.303,01 zł (saldo Ma konta 133), zgodnie z ewidencją księgową do kont 134 – „Kredyty bankowe” i 260 – „Zobowiązania finansowe” Miasto w tym okresie nie zaciągało kredytów i pożyczek.
 - w sprawozdaniu Rb-NDS za okres od początku roku do 30 czerwca 2012 r. nie wykazano przychodów z tytułu kredytów i pożyczek, pomimo iż na dzień 30 czerwca 2012 r. Miasto korzystało z kredytu w rachunku bieżącym w wysokości 745.592,25 zł (saldo Ma konta 133), zgodnie z ewidencją księgową do kont 134 – „Kredyty bankowe” i 260 – „Zobowiązania finansowe” Miasto w tym okresie nie zaciągało kredytów i pożyczek.
 - w sprawozdaniu Rb-NDS za okres od początku roku do 30 września 2012 r. wykazano przychody z tytułu kredytów i pożyczek w wysokości 695.799,00 zł, pomimo iż na dzień 30 września 2012 r. Miasto korzystało z kredytu w rachunku bieżącym w wysokości 993.575,91 zł (saldo Ma konta 133), oraz posiadało przychody z tytułu zaciągniętych

kredytu na koncie 134 „Kredyty bankowe” w wysokości 695.799,00 zł. Wobec powyższego łączne przychody na dzień 30 września 2012 r. wynosiły 1.689.374,91 zł.
w 2013 r.

- w sprawozdaniu Rb-Z za I kwartał 2013 r. nie wykazano zobowiązań krótkoterminowych z tytułu kredytów i pożyczek, pomimo że na dzień 31 marca 2013 r. saldo Ma konta 133 – „Rachunek budżetu” wynosiło 281.531,00 zł,

- w sprawozdaniu Rb-NDS za okres od początku roku do 31 marca 2013 r. nie wykazano przychodów z tytułu kredytów i pożyczek, pomimo iż na dzień 31 marca 2013 r. Miasto korzystało z kredytu w rachunku bieżącym w wysokości 281.531,00 zł (saldo Ma konta 133), zgodnie z ewidencją księgową do kont 134 i 260 Miasto w tym okresie nie zaciągało kredytów i pożyczek.

W trakcie kontroli, tj. w dniu 12 czerwca 2013 r. sporządzono i przesłano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach korekty sprawozdań: Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji za I kwartał 2013 r. oraz Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 marca 2013 r.

Dane konieczne do sporządzenia ww. sprawozdań przygotował Zastępca Skarbnika Krzanowic ds. księgowości budżetowej, pozabudżetowej. Nadzór nad pracownikiem sprawowała p. Sylwia Mosyrsz – Skarbnik Krzanowic.

Ww. sprawozdania podpisali: p. Alfred Abrahamczyk – Burmistrz Krzanowic oraz p. Sylwia Mosyrsz – Skarbnik Krzanowic.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Krzanowicach w zakresie prawidłowego sporządzania sprawozdań Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji oraz Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 1 i § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247), § 3 pkt 6 instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 9 do ww. rozporządzenia oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103), § 10 pkt 6 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, zawartej w załączniku nr 39 do ww. rozporządzenia, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- W okresie od 2011 r. do dnia podjęcia czynności kontrolnych nieprawidłowo klasyfikowano odsetki z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek w § 807 – „Odsetki i dyskonto od skarbowych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek oraz innych instrumentów finansowych, związanych z obsługą długu krajowego”, w brzmieniu od 1 stycznia 2013 r. „Odsetki, dyskonto i inne rozliczenia dotycząc skarbowych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek oraz innych instrumentów finansowych, związanych z obsługą długu krajowego”, zamiast w § 811 – „Odsetki od samorządowych papierów wartościowych lub zaciągniętych przez jednostkę samorządu terytorialnego kredytów i pożyczek”.

Powyższym naruszono postanowienia załącznika nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207 z późn. zm.).

W toku prowadzonych czynności kontrolnych przedłożono podjęte w dniu 11 czerwca 2013 r. Zarządzenie nr III/350/58/13 Burmistrza Krzanowic w sprawie zmian w budżecie Gminy Krzanowice na 2013 r. i w planie finansowym Gminy Krzanowice na 2013 r., w którym wprowadzono prawidłową klasyfikację budżetową w zakresie odsetek z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek.

Zadania w zakresie przygotowania danych koniecznych do opracowania projektu budżetu gminy należały do p. Sylwii Mosyrz – Skarbnika Krzanowic.

Zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r. poz. 594) do zadań p. Manfreda Abrahamczyka – Burmistrza Krzanowic należało w szczególności przygotowywanie projektów uchwał rady gminy.

- W okresie od 2011 r. do dnia zakończenia kontroli, tj. do dnia 14 czerwca 2013 r., przypisu naliczonych odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek dokonywano w ewidencji księgowej kont: 134 – „Kredyty bankowe”, 260 – „Zobowiązania finansowe” i 909 – „Rozliczenia międzyokresowe” w momencie faktycznej ich zapłaty.

Powyższe było niezgodne z zasadami funkcjonowania kont 134, 260 i 909 opisanych w załączniku nr 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r. poz. 289). Zgodnie z ww. przepisami konto 134 służy do ewidencji kredytów bankowych zaciągniętych na finansowanie budżetu. Na stronie Wn konta 134 ujmuje się spłatę lub umorzenie kredytu. Na stronie Ma konta 134 ujmuje się kredyt bankowy na finansowanie budżetu oraz odsetki od kredytu bankowego. Konto 134 może wykazywać saldo Ma oznaczające zadłużenie z tytułów kredytów zaciągniętych na finansowanie budżetu (tj. kredyt i odsetki od kredytu). Na stronie Wn konta 909 – „Rozliczenia międzyokresowe” ujmuje się w szczególności koszty finansowe stanowiące wydatki przyszłych okresów (np. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek w korespondencji z kontami 134 lub 260), a na stronie Ma - przychody finansowe stanowiące dochody przyszłych okresów (np.: subwencje i dotacje przekazane w grudniu dotyczące następnego roku budżetowego).

Ponadto ustalono również, że w latach 2011 - 2012 w ramach ewidencji analitycznej kont: 134 – „Kredyty bankowe”, 260 – „Zobowiązania finansowe” i 909 – „Rozliczenia międzyokresowe” nieprawidłowo sporządzono zestawienia obrotów i sald kont ksiąg pomocniczych poprzez niewykazanie bilansu zamknięcia tych kont, czym naruszono art. 18 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.). Zgodnie z przywołaną podstawą prawną na podstawie zapisów na kontach księgi głównej sporządza się na koniec każdego okresu sprawozdawczego, nie rzadziej niż na koniec miesiąca, zestawienie obrotów i sald, zawierające:

- 1) symbole lub nazwy kont;

2) salda kont na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obroty za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku obrotowego oraz salda na koniec okresu sprawozdawczego;

3) sumę sald na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obrotów za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku obrotowego oraz sald na koniec okresu sprawozdawczego.

Obroty tego zestawienia powinny być zgodne z obrotami dziennika lub obrotami zestawienia obrotów dzienników częściowych. Co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych sporządza się zestawienia sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych, a na dzień inwentaryzacji - zestawienia sald inwentaryzowanej grupy składników aktywów.

Zadania w zakresie prowadzenia księgowości budżetu gminy należały do Zastępcy Skarbnika Krzanowic pełniącego stanowisko ds. księgowości budżetowej, pozabudżetowej oraz Specjalisty ds. księgowości budżetowej. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Sylwia Mosyrsz – Skarbnik Krzanowic.

Wniosek nr 5

Ujmować w ewidencji księgowej kont: 134 „Kredyty bankowe”, 260 – „Zobowiązania finansowe” oraz 909 – „Rozliczenia międzyokresowe” naliczone odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, stosownie do zasad funkcjonowania tych kont opisanych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289) oraz sporządzać prawidłowe zestawienie obrotów i sald kont ksiąg pomocniczych, stosownie do art. 18 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do Kolegium tutejszej Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach

Daniel Kołodziej